

Asia: VN/24207/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle ulkomaalaislain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Ehdotuksen suoja-aika, jona aikana oleskelulupaa ei saisi peruuttaa, kun työntekijä jää työttömäksi / The proposed term of protection during which a residence permit of an employee who has become unemployed could not be withdrawn

Antaako sääntelyehdotus riittävän pitkän suoja-ajan etsiä uusi työpaikka?

Does the proposed regulation provide a sufficiently long term of protection for holders of work-based residence permits to find a new job?

Ei / No

Perustelut vastaukselle ja muut mahdolliset huomiot sääntelyehdotuksesta

Statement of reasons for the response and other possible comments on the proposed regulation

Hallitusohjelman tavoitteena on, että työperusteinen oleskelulupa sidotaan nykyistä vahvemmin työhön. Esityksen mukaan ulkomaalaisen työntekijän on poistuttava Suomesta, kun työsuhde loppuu eikä hän ole 3 kk:n kuluessa solminut uutta työsuhdetta. Lisäksi työnantajalle säädetään velvollisuus ilmoittaa työttömyydestä Maahanmuuttovirastolle ja työperusteisten lupien työnteko-oikeus laajennetaan työvoimapula-aloille.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen näkemys on, että 3kk määräaika on varsin lyhyt mahdollisen uuden työpaikan hankkimiseen. Aika tulisi olla vähintään 6-12kk.

Ottaen huomioon työhön tulevat maahanmuuttajat, on heidän kotoutumisensa prosessi erilainen kuin esimerkiksi kiintiöpakolaisten, jotka ovat heti maahan tullessaan tarvittavien palvelujen ja ohjauksen piirissä. Maakunnan alueella maahanmuutto on kasvanut voimakkaasti viime vuosina ja kuntien kotouttamispalvelut on saatu toimimaan. Vain osa maahanmuuttajista tarvitsee sosiaalipalveluja. Työhön tulleen maahanmuuttajan ja hänen perheensä kielitaito ja tietämys yhteiskunnan toiminnasta voi olla heikkoa vielä 3kk kuluttua ja mahdollisuudet saada tarvittavaa

ohjausta ja neuvontaa sekä uudelleen työllistyminen voi osoittautua vaikeaksi. Positiivista on, että työnteko-oikeus laajenisi joustavammin myös työvoimapula-aloille.

Ei ole tavoitteen mukaista edellyttää työtä vaille jäänyttä henkilöä ja hänen perhettään poistumaan Suomesta 3kk jälkeen. Kun perhe on asettunut Suomeen asumaan, niin kotoutuminen on alkanut. Aina ei lähtömaassa ole edes paikkaa, minne palata. Näissä tapauksissa olisi pikemminkin tarjottava työvoimapalveluja ja muita tukimuotoja asian edistämiseksi kuin edellyttää maasta poistumista.

Sosiaalihuollon näkökulmasta työhön tulleet maahanmuuttajat eivät muodosta erityistä ilmiötä. Yleisesti maahanmuuttajat ovat motivoituneita aloittamaan työskentelyn heti, kun se on mahdollista. Tämä on konkreettisesti todettu TE-toimiston ja kunnan sosiaalitoimen yhteisesti laatimissa kotoutumissuunnitelmissa.

Työnantajan ilmoittamisvelvollisuus, kun työntekijän työt loppuvat, ja siihen liitettävä sanktion uhka / Employer's obligation to notify when the employee's work ends and the related threat of sanction

**Onko esitys ilmoittamisen määräajoista 7/10 päivää riittävä?
Is the proposed time limit of 7/10 days for notifications sufficient?**

-

**Perustelut vastaukselle ja muut mahdolliset huomiot sääntelyehdotuksesta
Statement of reasons for the response and other possible comments on the proposed regulation**

-

**Onko voimassa olevan sanktiosääntelyn (esim. ulkomaalaislain 186-189 §, rikoslaki) soveltaminen riittävää ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnistä?
Is the application of the current regulation on sanctions (e.g. sections 186-189 of the Aliens Act, Criminal Code) sufficient for cases where the duty to notify has been neglected?**

Kyllä / Yes

**Perustelut vastaukselle ja muut mahdolliset huomiot sääntelyehdotuksesta
Statement of reasons for the response and other possible comments on the proposed regulation**

Hallituksen esityksen tavoitteisiin voidaan päästä osittain sanktioita ja ehtoja asettamalla. Vielä paremmin tavoite saavutetaan, kun tehdään toimivaa verkostoyhteistyötä tukitoimia unohtamatta.

Työnteko-oikeuden laajentaminen työvoimapula-aloille ja asetuksenantovaltuutus / Extension of the right to work to sectors suffering from labour shortages and the authorisation to issue decrees

Mahdolliset huomiot sääntelyehdotuksesta
Possible comments on the proposed regulation

-

Muuta lausuttavaa esityksestä / Other comments on the proposal

Mahdolliset muut huomiot esityksestä
Possible other comments on the proposal

-

Penninkangas Tanja
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue - työikäisten palveluiden
palveluyksikköjohtaja Riitta Suojanen ja sosiaalijohtaja Tanja Penninkangas